

Latweefchu Awises.

Nr. 43.

Zettortdeenâ 24. Oktober

1857.

Awischu-sinnas.

Muhfu Keisers un Keisereeni ar Sa-weem jaunakeem behrneem 26 Septemperi abraukufchi no Berlins Warschawâ un ar leelu preeku un gohdu usnemti un pawadditi peebraukufchi pee pils basnizas Deewam gohdu doht. 27tâ turrejuschi leelu munstereschanu, wiffus waldischanas Kungus, ir zittus augstus kungus un zeenmahtes likkufchi rahditees un wakkarâ leelâ ballê bijufchi. 28tâ bijufchi wakkarâ leelâ dahrsâ ar lampahm un swezzehm puschkotâ, tad kummedinu nammâ un beidsobt pee pils skattijufchees leelu skunstes-ugguni. 29tâ Keisera behrni aisbraukufchi us Pehterburgu, bet Paschi us Lublines pilsatu, tad us Sitomiru, un ir tē ar preeku usnemti un wiffu apluhkufufchi 3schâ Oktobri nobraukufchi Kiéwas wezzâ pilsatâ un tuhdat dewufchees leelâ Petschoras muhku nammâ Sawu tizzibu apkohpt. 4tâ Oktobri gabjufchi basnizas un tais swehtâs kalnu allâs tur atkal Deewam kalpojufchi. — Muhfu zeen. Generalgubernaters taggad reiso pa Schweizeru semmi apluhkodams tahs weetas, fur wiinna zilts-tehws, augsti teizamais leelais Generalis Suworows 1799 gaddâ ar 24 tuhlfst. Kreeweem leelôs kalnôs prett Sprantscheem gohdam karrojis. — 1829 gaddâ Sibiriâ fahufufchi seltu masgabt; tobrihdi par gaddu tik-fai 50 pohdu selta dabbutufufchi; bet raugi nu 1856 gaddâ 303 weetas dabbutufufchi wairak fa 45 tuhlfst. pohdu selta. — Kahdi Rihgas kaupmanni 2 leelus dampfuggus Enlenderu semme bij likkufchi taifibt, tohti jaukus, dahrgus kas ahtri skreen. 25tâ Augustâ weens

no teem (Cro wahrâ) fahjis braukt us Pehterburgu. Dimi reises brangi gabjis, bet trescho reisi no Pehterburgas pahrnahkdams usskrehjis us seltumu 2trâ Oktobri 4trôs pehz pufdeenas un ahtri glufchi falausts tizzis. Zilwekus gan isglahbuschi, bet lahdiensch pagallam! Tai paschâ deenâ tas ohtrais kuggis „Veanders“ aisgabjis pirmo reisi us Pehterburgu un ir tam nelaine pee maschines notikke. Raksta, fa schee kaupmanni likksoht taifibt zittus un wehl wairak tahdu kuggu, kas eet us Pehterburgu. — Pruhfschu Keh-ninfsch taggad gan labbojabs, bet dakteri spreedufufchi, fa wehl dauds neddetas buhs flims. Tadeht lihds tam laikam, kamehr weffels paliks, sawam brahlim, Krohna mantineekam, to waldischanu atdewis, kas wiinna wahrâ tik ilgi waldis. — Pruhfschu Kehniensch muhfu Keiseram ar kuggi us Pehterburgu irr fuh-tijis 12 dsihwus Wahzsemmes breefus un swehrus, lai tohs turr Pehterburgas jaktâ dahrsâ, fur jaw kahdi 600 damirufchi un 30 Sibiriâs breefschi (eerschi). Pa juhru brauzoht teem bij Jareds ta breefmiga wehtra 11 un 12. Oktobri, un tē nu 2 brangakee breefschi nositufufchees. — Amerikâ, Panamâ, fur schihs semmes schauraka weeta lantfahrte reds-fama, nu bijufchi Seemel Amerikas wirsneeki to weetu pahrluhktoht un atraddufufchi, fa tē itt labbi warreschoht israkt leelu kanahli, tâ fa ar kuggeem tē warr braukt no Atlantikas us Kluffo juhru un atpakka eet, un ne buhschoht tad wairâ jabrauz wiffai Deenas widdus Amerikai aplahrt. Darbs gan aplam leelu nauddu makfahs, bet arri leelus augtus pel-nihs. — Pa Indiju wehl tas pats. Gan

faſchauj un winne dumpineekus fur ween Calenderu ſaldati teem nsbruht; ar maſu ſpehku winne kaufchanahs dauds tuhſtoſchus dumpineekus un fo rohtäs dabbu wiſſus gan noſchauj, gan pakarr, gan ſeen pee leelu gabbalu muttes un tà neſchehligi faſchauj; tomehr mallu malläs wehl irr un irr dumpis un breefmas. Valihgs ar kuggeem nu jaw fahl atnahkt Indija, un jaunu ſtipraku Calenderu Generalu Kampbellu turpu noſuhtijufchi — un zerre ka Dehlijas pilſahts itt ahtri nu buhs pagallam; tomehr wehl irr un irr tas patſ pohſts kà bijis! Tè to kerra ugguni apdſefufchi — fur atkal fahl degt leefmäs!! S—z.

Saunas ſinnas.

No Karlowas pilſatà, Kreewufemme, rakſta, kà tur firmgalwis atrohnahs, kàs tai 1730tà gaddà dſimmiſ Dreles gubernementi, tad nu 127 gaddus wezs, un 10 Keiferus pee-dſihwojis. Wiannu ſauzoht Pehteri Drosdowu, kàs gan ſemneeks no dſimmuma, bet ilgu laiku ſaldati deeneſtà bijis, taggad jebſchu nu jaw azzu gaismu ſaudejis, tad wehl itt mundris un ſpehka pilns rahdotees. Rettajs warr tahdu wezzumu ſaſneegt. — No Kenſbergas, Pruhſchòs. Scheit ne fenn leelu brangu tiltu, kàs par Weikſeles uppi taiſihts dſelfes zekka labbad, effoht iſprohwejuſchi pirmoreis braukt. Effoht 39 ar 11 tuhſt. zentneru grubtahm mantahm peekrauti ratti lehni tad pahbraukufchi — un tilts ſtahwejis kà dſelfis.

Zuhemalla.

Gaidija Uggales tirgus deenà arti Pohpes juhmallas ſweijneekus ar plekſtehm, — bet gaidija welti, jebſchu ſweijneekem Deewa ſwehtiba bijuſi ſcho ruddeni ar tahdahm ſiwim. Zuhemalneeki pa to laiku bija itt ſawadà ſweijofchanà, un lihds ar teem zitti arraju laudis, tà kà juhmallà mudſcheht mudſcheja, un kà ſkudras ſkrehje lautini, wihrifchi, wezzi un

jauni ir ſeewiſchki — ſweijohht — auſas, ar fo wiſs juhmallas uhdens bija pilns. Pa to breefmigu auku kàs plohfijahs no dewitu us deſmitu Septempera deenu, un tad zauru deenu, kuggis peelahdehts ar auſahm bija pawiffam druppu druppòs ſadraggats, kugga laudis wiſſi noſlihkuſchi, auſas iſkaifitas juhreas wilni peegahſe juhmallas. Tai paſchà aukas laikà zits kuggis, Calenderuem peederredams, ar til warrenu johni bija uſſkrehjis ſeklumà, kà itt pawiffam eeklehrahs ſmilltim un laudis wiſſi ſauſahm kahjahm warreja tapt pee ſemmes un iſglahbtees. Kuggis ſtahw kà peenaglohts, un kad nu tas jauns un ſtiprs, — zerre rahmà laikà to atkal eedabuhht juhreà. Trefcha kugga laudim bija leelakàs breefmas. Schis bija apgahſts tà kà maſtes ſtahweja til wehl us weenu puffi ahtrà un pee maſtes taüehm un ſtrikkeem peeklehruſchees karraja peezi zilweki leelà brehſchanà brehſdami lai glahbj. Sweijneeki gan melleja kuggim peetapt ar laiwu, bet auka bija par dauds breefmiga, ne warreja peetapt, un welti ilgi publejufchees, dewahs atkal us juhmallu jo bija wakkars un palikke arween jo tumſch. Breefmas bija juhmalneekem dſirdoht kà tee kuggineeki brehze, — un redſoht ka papreeſchu weens no ſcheem, neſpehdams wairs ilgaki turretees, nokritte no maſtes juhreà; — ne ilgi pehz tam atkal ohtrs. Trihs tad ween atlikke. Dhtrà rihtà, maſa gaismà, ſweijneeki atkal melleja peetapt kuggim, un nu iſdewahs. Wehl tee trihs wihri zauru nakti bija iſzeetufchi pee maſtes, bet tà ſaſallufchi un ſtihti un puſſmirruſchi, kà gan drihs ne kà warreja paſchi nolaiſtees laiwà, weens, patſ kugga kapteine, ar wirwehm bija janolaiſch. Wiſſch ar ſawahm rohkahm tà niſni bija apkehrees un eeklehrees ſtrikku reddelai, kà ſtrikki meefai dſikli bij eespeduſchees. Dhtrs bija ſturmannis, trefchais wezs matrohſis. Tee diwi noſlihkuſchi bija jauni, pawarapuiſis 15, un matrohſis 18 gaddu wezs, wehl ne ap-

zeetinati, wehl ne eerasti ar juhra's breefmahm,
ka tee zitti, kas weens nu ohtru reisi, ohtrs
nu jaw trefchu reisi, tahdäs nahwes-behdäs
bijis. — Wehl zettorts fuggis eeksch tahdahm
behdahm eetappe, kurea laudis isglahbuschees.
No noslibkufcheem juhrea weenu lihki usgahsufi
mallai. H. K—U.

Ka drudsis atdsennams.

Kad drudsis jau trihs reises nokrattijis un
taifahs zettorto reisi krattiht, tad sagruhd
trihs lohshbehru lappas itt smalki pulweri un
eedserr tahs, tad dserr tihru uswahritu allu
wirfū zil ween tu warri. Ja drudsis no pir-
mas reises nenostahjabs, tad darri ohtru reisi
täpat, bet pee tahm trim lohshbehru lappahm
peeleez wehl trihs klahht. Ik reises kad tu
dserr, nemm trihs lohshbehru lappas wairak.
Das isnahks trefchaja reise jau 9 lappas; retti
gaddisees ka tu par trim reisehm dabbusi wai-
rak dsert. S. M.

Pilssehtneeku dseesma.

- 1) Laufös labba dshwofchan',
Laufös dshimmis es,
Laufös tehws un mahte man,
Laufös andsehts es;
Tur man mihka tehwa mahjä
Behrnu deenäs labbi gahja:
Nu es vilssehtneeks.
- 2) Laufös jaukä waffarä
Skaitas pukkes seed,
Putni meschös, upmallä
Jaukas dseesmas dseed;
Laufös ihsta preeka weeta:
Pilssehtä man dshwe zeeta!
Laimigs lauzineeks!
- 3) Laufös paschä ruddent
Isplaufts zerriba,
Nahzens, ohgas, ahboli
Sirdi spirdsina;
Klehtis maife, galka krabhabs.
Pilssehtneekeem ta ne klahjabs!
Laufös preeka dshw'!

4) Laufös seemä arridsan
Luste pabrauzohht,
Jauka drohscha jakteschän'
Irbes meddijohht;
Sakkus, lappas krumös baidohht,
Skrohtes winneem biffes raidohht.
Kas man dohd scho preek?! —

5) Lauzineeks! woi nepatihf
Mainitees ar man?
Man gan tawas jaktis tihf.
Nahz pee usdserfchan'!
Luste man wehl malku flaldihht,
Wezza tehwa mahjas waldihht;
Kummelkaus kohpt!

6) Bet — ja praffi: sä lai warr'
Uksahht jaunu dshw'?
Tad es warru fazzihht arr':
Teeptees mums naw bribw;
Paliksim tad sawäs weetas;
Bet lai sirdis mums naw zeetas
Mihki fateekoht.

7) Tu few andse gohshinas,
Jehrus, Kaslenus,
Kad schee labbi pameizabs
Skaiti rubbukus;
Bet man — ja naw galwa gudra,
Ja ne tekku tä sä skudra —
Ja-ehd maif un fahls.

9) Tapehz mihkais lauka brahl',
Kad brauz pilssehtä,
Negohds lai no mums stahw tahl,
Buhsim draudstbä;
Es tew kwardu, tu man sohfi
Tad no fawa wesma dohfi:
Zeppets buhs ir man! —

9) Lai nu schahda derriba
Mums irr dahrga leet';
Ka warr muhsu draudstba
Nemntees mahjas-weet';
Tad Deews, zaur ko paleel falda
Barribina mums us galda,
Swehtih's abbus muhs.

No Kursemmes Kredita-beedribas waldifchanas.

Sluddinafchana.

Pehz § 10 to Wisaugstaki apstiprinatu liffumu tahs pee Kursemmes Kredita-beedribas peederrigas krah-fchanas-lahdes, jeb Spahrkaffes, tohy tee, kuru rohlās buhtu tahs no fchihs Kredita-beedribas waldifchanas isdohtas krahfchanas-lahdes sibmes, jeb Spahrkaffes-Scheines, kas peemeldetās, ka effoht nojudufchās teem, kurreem fchihs Spahrkaffes-Scheines peederr, prohti:

Nr. 13859 — tai 4ta Oktoberi 1856 eedohta tam pee Wilzes-muiščas peederrigam Jannim Abdammam, — kas wehl naw pilnigs gaddōs, — par 3 rubukeem 43 kapeikam fudr. naudas.

Nr. 13860 — tai 4ta Oktoberi 1856 eedohta tam pee Wilzes-muiščas peederrigam Pritscham Weidemannam, — kas wehl naw pilnigs gaddōs, — par 15 fudr. rubukeem.

Nr. 8062 — tai 17ta Septemberi 1853 eedohta nelaika Jahna meitai Dahrtei Sallihkei, — kas wehl naw pilniga gaddōs, — par 2. fudr. rubukeem.

Nr. 11157 — tai 1ma Merzi 1855 eedohta tam Johann von Düsterlob par 100 fudr. rubl.

Nr. 11158 — tai 1ma Merzi 1855 eedohta tam Johann von Düsterlob par 100 fudr. rubl.

Nr. 3615 — tai 16ta Augustā 1850 eedohta tai Gewaldinei Perneaul par 20 fudraba rubukeem,

zaur fcho usaizinati, fchahs nosuddufchās Spahrkaffes-Scheines wišwehlaki no fchihs deenas rehlinahs par gadda laiku atnest un parahdibt pee Kursemmes Kredita-beedribas waldifchanas un peerahdibt, ka teem tahs pa-teesi peederr; — ja ne, tad fchahs isfluddinafchanas deht un ka tahs fchini weenā gadda laikā naw peemeldetās tappufchās, teem augfcham peeminuteem zilwefeem (kurzeem tahs Spahrkaffes-Scheines ihsti peederr) to nosuddufchu un pehz liffumeem wairs nederrigu Scheinu weetā, farakstihš un eedohš jaunās Spahrkaffes-Scheines, kas tad ween weniqi buhs derrigas.

Zelgawā 12ta Septemberi 1857.

2

Tanni nakti no 15to us 16to Septembri f. g. irr Kabrshawas muišchā, Jeswainas basuizās draudsi Widsemme, (Kerstenbehm) weens farkans pufšis, firgs no widdeja leeluma, 7 lihds 8 gaddus wezs, bes lahdam sibmehm, nosagts tappis.

3

No Krohna Erzogumuiščas pagastateefas tohy zaur fcho sinnamu darrihts, ka ta atfiffuse mantiba ta nelaika fainneeka tahs Lapfamuiščas Sturmannā Melku mahjas, Zehlaba Klidstna, prohti: lohpi un dashchadas leetas, tanni 7 Oktoberi f. g., pirmdeenā pulstien 12tōs, eefsch tahm Melku mahjabm zaur aukzioni teem wairakfohlitajeem prett tublihtmaksafchamu no fchihs pagastateefas pahrohtas taps.

Erzogumuišcha, tanni 21. September 1857.

1

(S. W.)

† † † Rose, peefschdetais.

(Nr. 905.)

Monkiewicz, teef-fcrihw.

Nu Rihgā ar telegrawi sinna atnahfufi, ka Gulenderi Dehlijas pilfatu effoht panehmufchi.

Labbibas un prezzu tirguš Rihgā tai 19. Oktobēr un Leepajā tai 19. Oktobēr 1857 gaddā.

M a l f a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā.		M a l f a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 fchetw. (1 puhru) rudsu	1	90	2	—	1/2 puddu (20 mahrz.) dšesēs	—	80	—	90
1/3 " (1 ") kweefchu 225—	2	75	3	30	1/2 " (20 ") tabala	1	75	—	—
1/3 " (1 ") meefchu 190—	2	—	1	80	1/2 " (20 ") fchlihtu appiau	—	—	1	80
1/3 " (1 ") aušu	1	15	1	10	1/2 " (20 ") fchah. zuhtu galk.	2	80	—	—
1/3 " (1 ") firau	2	40	2	—	1/2 " (20 ") krohna linnu	1	75	1	80
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt.	2	—	2	—	1/2 " (20 ") bracka linnu	1	30	1	—
1/3 " (1 ") bihdeletu 275—	2	90	2	75	1 muzzu linnu fehflu 6 lihds	10	—	7	—
1/3 " (1 ") " kweefchu mil.	4	—	3	75	1 " filku 14,25 —	14	50	14	50
1/3 " (1 ") meefchu putraim.	2	60	—	—	10 puddu farkanas fahls	5	—	5	—
10 puddu (1 birkawu) feena	4	50	3	—	10 " baltas rupjas fahls	5	—	4	60
1/2 " (20 mahrz.) fweefta	3	50	4	—	10 " " fmalkas "	4	80	4	—

Leepajā lihds 16. Okt. d. atnahf. : 140 fuggi un isgabj. 137. Rihgā lihds 19. Okt. atnahf. : 1742 fuggi un isgabj. 1565

Atnahfufi : 600 ftruhgas un 3189 plohti.

B r i h w d r i f f e h t .

No jušrmallas-gubernemēnts aughtas waldifchanas pufes: Oberlehrer G. Blaesje, Censur. Zelgawā, tai 21. Oktober 1857.

No. 198.